

Cena nru wazędzie
3 ct. (6 hal.)

PRENUMERATA

w Krakowie i Podgórze miesiacem
1 K. 40 h.
za odprawieniem do domu dopłaca się
50 halery.

Na przewoźny miesiacem K. 1.50.

Prenumerata za granicą:
1 mk. 50 lsa, 2 fr. 50 ct, 1 r.
miesiacznie.

NOWINY

DZIENNIK ILUSTROWANY DLA WSZYSTKICH AGENCJA SOKOLOWSKIEGO
Pasad Huszmana 2.

OGŁOSZENIA

za wiaraz petiu 16 hal., za każdy następny raz 18 hal., drobne ogłoszenia po 4 hal. od wyrazu (minimum 50 hal.). Nadane za wiaraz petiu wy 50 hal., spody na każdej stronie po 2 korony — Załączniki 30 koron za tytuł.

Inseraty prowadzi w swoim zarządzie p. Marian Huszma.
Administracja „NOWIN” Zaczesa 7, od 9-1 w poł. i od 2-6 popołudnia.

Na Lwów skład i ekspedycja
Pasad Huszmana 2.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Kraków, ulica Zaczesa 1. 7. Telefon 512.
Ekspedycja w drukarni Józefa Finshera.

Redaktor naczelny:
LUDWIK SZCZEPAŃSKI.

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmują redakcja (telefon 512) od godz. 7 rano do godz. 8 wieczorem. Rękopisów nie zwraca się.

„Nowiny” wychodzą codziennie. — Cena numeru 3 ct. (6 h.) — W poniedziałki i dni poświęcone nie wracają.

Mikołaj Rej z Nagłowic.

(W 400-tną rocznicę urodzin.)

(Według starego drzeworytu.)

Ucznieniem czterowiekowego aniwarsarza urodzin Reja, „ojca literatury polskiej”, który pierwszy udowodnił:

„A niechaj narodowie wady postronni [znają, że Polacy nie gęsi, że swój język mają] — zajął się Akademia Umiejętności w Krakowie, urządziwszy zjazd historyczno-literacki uczonych polskich i wydawczy (dzięki ofarności hr. Mieczysława Reja z Przecławia) w wytwornej edycji „Zwierciadło” Reja.

Rej jest przepięknym typem umysłowości polskiej XVI stulecia. „Postać ta — powiada prof. Kallenbach — godna Holbeinowskiego pedzła”.

Ścisła data urodzin Reja nie jest wiadoma. Najdawniejszy i najlepszy biograf autora „Wizerunku”, Andrzej Trzeciński,

mówiąc na wstępie o rodziach jego, powiada:

„W miasteczku Żórawnie, które Stanisław Rej dzierżawił nad Dniestrem niedaleko Żydaczowa, urodził mu się z Barbary Herburtówny syn Mikołaj w miesiącu wstępnym roku Bożego 1505”.

Owo Żórawno, miasteczko dawniej w województwie ruskiem, obecnie w Galicyi położone, znajduje się w obwodzie stryjskim, nad ujściem rzeki Świru do Dniestru.

Wszakże ród Rejów, herbu Oksza, wywodził się z Nagłowic, w ziemi krakowskiej, stąd Stanisław przeniósł się na Rusz wskutek ożenku z wdową po Żórawińskim, urodzoną Herburtówną. Przeto i Mikołaj nie pisał się nigdy z Żórawna, chociaż tam stała jego kolebka, ale z Nagłowic.

Według Trzecińskiego, Rej uczył się jako młode chłopię początkowo w Skalinie-

rze pod Krakowem, później we Lwowie i Krakowie, bez wielkiej jednak korzyści. Zarówno treść nauk ówczesnych, jak metoda nauczania i forma, nie przypadają do smaku miłującemu swobodę, a żywemu chłopcu.

Rychoło więc zwrócony został do Żórawna, „tamże z rusznicą a wędką biegając około Dniepru, aż do osmaustu lat się ćwiczył, bęki zbijając”.

Oddany następnie na dwór Andrzeja Tęczyskiego, wojewody sandmierskiego, „zaprawiał się do listów polskich”, a co ważniejsza, nabywał znajomości ludzi i życia, cechującej późniejsze utwory. Żywy i ciekawy umysł znajdował dla siebie obfity pokarm w ruchu iem dworskiem życiu.

„Jął się był Mikołaj — powiada Trzeciński — przegrzywać potroszę i łacine, bardzo mało ją przedtem umiejąc. Bóg a natura ostatka dodały, iż był potem „ad

Godzina odwetu: Aresztowanie króla włamywaczy. (Patrz: Ze świata: „Kron. ilustr.”.)

Wina naturalne Dr. Nieć i Ska.
sprzedaż hurtowna i detaliczna
od 40 ct. za litr. Ceaniki gratis i franko. Kraków, Rynek g. i. 25.

wona. Pelder zapytany, skąd pochodził owe plany, odpowiedział, że obcierał kosmisk krawczywo nos.

W celu sprawdzenia sposobu, w jaki zamordowany Cszakowski utracił życie, zamierzona jest ekshumacja zwłok. Przypuszczalnie, że mordercy włożyli mu do jamy ustnej jej własną łaskę z kulka na końcu i tak go udusili. Przemawia za tem okoliczność, iż ową kulka ma ślady, jakby gryzienia zębami.

Do Szkoło przysył sędzia śledczy ze Strzyra oraz trzej ajenci policyi lwowskiej.

Dotki mord slesowników zwrócił uwagę całego kraju na ten górski zakątek i przycyzi się może do oczyszczenia atmosfery w Skolaczyszynie, gdzie stosunki z powodu terroru Rusinów stały się w ostatnich latach wprost niemożliwe. Niewątpliwie do społeczeństwa polskiego sięja tu barbarkie i całkiem jawne ludoje, który powinni stać na stracy sprawiedliwicy, Indzia powołano do głoszenia zasad miłości Boga i bliźniego.

„Słowo Polskie“ donosi, że ludność polska i żydowska nie ma tam także najmniejszego szanowania do bestronności sądu miejscowego.

Co słyhać

w mieście? Kraków 1 lipca.

KALENDARZYK.

Dał w niedzielę Teobaldus. — Jutro w poniedziałek Nawiedzenie Najśw. Maryi Panny. — Pojutrze we wtorek Heliodora.

Niedziela.

Teatr miejski: „Halka“ opera w 4 akt. St. Moniuszki.

Teatr ludowy: O godz. 8 po poł. „Wesoły Ignaci“; wtoreczem o godzinie 8 „Koleśniczek pod Baclawicami“.

Festyn w parku dr Jordana o godzinie 8 po południu (na rzecz kasy chorych słow. słuszy katolickiej).

nych, jak podnosząc się z godnością zaapropnował wypicie drowna państwa młodych, tak przynajmniej można było sądzić z jego gestów.

Po nim podniósł się pan młody, ogromnie niezgrabny w swym tużurku i zaczął przemawiać, ale mu nie szło, co niekiedy trzeba przyspywać zbytniej libacy, ale raczej silnemu wzruszeniu.

Ala trzeci za oknem psują się. Chociaż w tymu jest zabezpieczona halustrada, napór tłumy tak silny, że kilka szty rozpzyrka się za batasem.

Tramwaje i omnibusy są do tego stopnia przeciążone ludźmi, że konie nie mogą ruszyć z miejsca. Wreszcie policyja się zdania, że uroczyście familijna przeciąga się już za długi. Na rozkaz konstabla ukaruje się rolela i zastania piękny i wzruszający obraz małżonków zajądających smacznie weselne śniadanie.

Ostatni szczegół, jako dowodzący, że niema zbyt wielu korydaj dla wielkiego przemysłowca: wtoreczem więcej niż 30.000 osób przesuwało się przez salę. w której odbyło się owe sławne śniadanie i podziwiał... tupiny banderow zostawione przegoci i talerze z resztkami snów. Uprzejmość ta ze strony właściciela magazynu kosztowała jeden penny (10 h.) na osobę.

Zabawa ledna Stow. drukarzy na Biela-nach.

Zjazd Rejowski. Dań w niedzielę odbył się o godz. 11 przed południem obchód Rejowski w sali Coll. Novi wedle następującego programu: śpiew Chór akademicki „Gaude, mater Polonia“ (pieśń z XVI wieku), przemówienie hr. Tarnowskiego, przemówienie prof. Uniw. lwowskiego dr. Józefa Kallenbacha. Po południu o godz. 4 pierwsze posiedzenie zjazdu. O godz. 9 wieczór rani w salach starego teatru, urządzony staraniem Rady m. Krakowa (strój frakowy).

W poniedziałek 2 lipca dwa posiedzenia, jedno przed południem, drugie po południu. Wieszór w „Grand“ hotelu komers.

We wtorek wieczór Rejowski w sali starego teatru, urządzony staraniem młodzieży akademickiej.

Program posiedzeń Zjazdu Rejowskiego. Pierwsze posiedzenie w niedzielę 1 lipca o godzinie 4-tej po południu: 1) przemówienie prof. Tarnowskiego; 2) wybory zarządu zjazdowego; 3) organizacja sekcji ortograficznej; 4) referat prof. uniw. lwowskiego dr. Ludwika Finka: „Stan naszej wiedzy o polityce ostatnich Jagiellonów“.

Drugie posiedzenie w poniedziałek o godzinie 10 przed południem. Referat prof. uniw. lwowskiego dr. J. Kallenbacha: „Dziśniejszy pogląd na literaturę polską XVI-go wieku“; 2) Referat docenta uniw. Jag. dr. T. Grabowskiego: „Najważniejsze desiderata w sprawie badań nad piśmiennictwem religijnym w Polsce XVI wieku“.

Trzecie posiedzenie w poniedziałek o godzinie 4-tej po południu. Dwa referaty prof. uniwersytetu lwowskiego, dr. Bruchnalskiego: 1) „Rozwój twórczości pisarzek Mikolaja Reja“; 2) „Epistolografia jako źródło literatury renesansowej w Polsce“.

Czwarte posiedzenie we wtorek o godzinie 10 przed południem. 1) Referat prof. uniw. lwowskiego, dr. Oswald Balzera: „Stan i potrzeby nauki prawa polskiego ze względu na historję jego w XVI wieku“; 2) Referat prof. uniw. lwowskiego, dr. Wl. Abrahama: „Stan ustawodawstwa Kościoła polskiego w chwili wybuchu reformacyi“.

Piąte posiedzenie we wtorek o godzinie 4 po południu. 1) Referat prof. uniw. wrocławskiego, dr. Wl. Nehringa: „O języku polskim XVI wieku“ przedłożył i uzupełnił swymi uwagami prof. uniw. Jagiellońskiego dr. Jan Złó. 2) Referat prof. uniw. Jagiel., dr. W. Cieszkarski: „Stan naszej wiedzy o dziejach wewnętrznych Wielkiego Księstwa Litewskiego w XVI wieku“.

Szóstte posiedzenie we środę o godzinie 10-tej przed południem. Sprawozdanie sekcji ortograficznej: Sprawa ustalenia pisowni polskiej.

Siódme posiedzenie we środę o godzinie 4 po południu. 1) Sprawa wydawnictwa naukowej encyklopedyi polskiej. Referent prof. uniw. Jag. dr. St. Estreicher. 2) Przemówienie reasumujące wysiki obrad naukowych. 3) Zamknięcie zjazdu przemówieniem prezesa zjazdu.

Wszystkie posiedzenia zjazdu odbywały się będa w sali Collegii Novi.

Konferencja nauczycielska w Krakowie obradowała w dalszym ciągu nad wnioskami, które imieniem wysłała konferencyjnego przedłożył referent p. dyr. J. Maciulowski; zawierają one wiele cennych postulatów w kierunku ulepszenia tak metody nauczania, jak również i środków naukowych i pedagogicznych, u. p. powiększenie liczby godzin na naukę języka polskiego, unarodowienie szkoły, zmniejszenie liczby zadań, biblioteki szkolne, komisie dla rewizji planów i t. p.

Nader ożywna dyskusja rozwinęła się

nad kwestyą unarodowienia szkół, którego potrzebę w gorących słowach wykazywali p. dyr. Maciulowski i p. dyr. Parczyński z wielkim aplauzem zgromadzonych.

W konkluzji przemawiali za wyrzuceniem języka niemieckiego ze szkół pospolitych w całym kraju, wstawiając go za przeszkodę w unarodowieniu szkół i środków germanizacyi. P. Nowak rozłożył porozumieć się w tej sprawie z Tow. naucez. szkół śródok.

Za wniosem przemawiał jeszcze k. Makowski i wykazywał na Czebów i Węgrów, jako wzór pod tym względem. Przeciwi wnioskowi odwiadczył się p. Poźdzer, powołując się na ustawę państwową i potrzebę nauki tego języka.

P. Syc zaszczylił, że szkoła nie tylko ma wychowywać, ale musi także dać ludności korzyści materialne, praktyczne, zatem nie sam względ pedagogiczny, ale i realny powiniem w tej kwestyji tak ważnej rozstrzygnąć. Wyroczenie się obcego języka n. p. u nas niemieckiego, jest dobrem realnem, które daje szkoła w państwie, gdzie tak do szkół średnich, jak i wleń fachowych w monarchii stawia się wymagania umiejętności tego języka, gdzie na niemiec nawet posady przy kolejach, wojsku, handlarzy, urzędnikach państwowych, a nawet autonomizacyi i t. d., kładzie się za warunek język niemiecki.

P. dyr. Parczyński sarsznel przemawiającem, że chciałby ułatwić germanizacyi kraju, przeciwi której tyle walcy Towarz. S. L. na krzesach, w podniosłych słowach mówił o ludoch Syberyji, powstaniach i t. d., na co otrzymał odpowiedź, że dzisiaj nie wystarczy nam same deklamacya, ideałów naród nasz ma daćki Boga dożyć, ale brak nam chleba, bo u nas mało jest pracy i wytwórczości, dlatego czas najwyższy, abyśmy stanęli na granicy realnym. Dań jeszcze nie ma śmy stawić za przykład Węgrów lub Czech, jak to rudi k. Makowski.

Zresztą błędne jest sąpietywanie, by sąmowotaż się nauka obcego języka przeszkadzała wychowaniu w duchu narodowym.

W tej sprawie zabierali jeszcze głos p. Liliental, Flonka i Inni.

Następnie p. Zofia Schwarsz złożyła sprawozdanie z robcu w bibliotece okręgu.

Na wniosek p. dyr. Droszdowskiego konferencja historykami oklaskami podziękowała p. bibliotekarce za prace.

P. Bieder referował o nauce gimnastyki w braku sali i odsyłał wnioski p. Planczyckiego o higienie, pogadankach, przybornach itd.

P. dyr. Sleskowski o gimnastyce u dziewcząt, a p. St. Michalski odsyłał płąnką przec o gimnastyce szwedzkiej i postawił seręg wniosków bardzo cennych.

W dyskusyji zabierali głos: p. dyr. Maciulowski, podniósł z wielkim naciskiem braki w fizycznym wychowaniu dziewcząt, p. Bieroński, spotrzeżenia w parku dr Jordana, p. Bieder żądał urzędzenia boisk przy szkołach, p. Liliental zasłkił od rady miasta na wyceciaki.

Wreszcie p. Pekarszy, odsyłał referat o grabu i zabawkach młodzieży szkolnej i postawił seręg wniosków.

Ostatnim punktem porządku dziennego był wybór delegata na konferencyę krajową i wnioskami samostnie.

Ważność chwili zamęziła go ogień kwestya partyjna, która po ras pierwszy wyłoniła się wśród nauczycielstwa krakowskiego. Istniejące od roku Towarzystwo nauco. w Krakowie przyzwoło i wnioskami i chciało je preforować na konferencyi, czemu sprzeciwotali niektórzy członkowie. Przy głosowaniu zwycięstwo odnieśli stowarzyszeni, wybierając p. Stefana Zaleskiego, e. k. nauczyciela szkoły świeckiej. Uchwalono także seręg

Krakowianka, **czekolada mleczna** Wyrob własny
Największy wybor cukrów i czekoladek poleca

Adam Piasecki
Kraków, Długa 1. 10,
Floryańska 1. 2. (Hotel Drezdeński).

wnieków proponowanych przez Towarzystwo. Około godz. 9 wieczór obrady zamknął p. inspektor Dobrzański, dziękując za żywy współdziałanie i wyrażając pracę. Pięknymi słowami przemówił p. Bieńczycki i podziękował p. przewodniczącemu za całoroczną pracę i sprawdziłże na wyrozumiałe stosowanie budżetu do całego naucewicelstwa, które w ciężkiej pracy nie ustanie.

„Statutaska para” — dramat p. Zenona Parwego, autora „Knapcy” zainteresowało wielce w otchłamy cewarck publicznosci (teatru ludowego). Statuka, osadzona na 6 lat więzienia w Krakowie, posiada wcale szczerą ludową i kilka scen silnie dramatycznych. Aktoży wygnali się z powodzeniem z zadania; szczególnie pp. Radowski i Fregusowski w rolach dwo brzdosiarzy mieli momenty bardzo szczerze. Pp. Dolichaj, Kalinowski, Modzelewski, pan Konarski, p. Kopyński, zasłużyli także na uszanowanie — Pannie Teodorowiczównie, która przedstawiała „statutaskę” kochankę robotnika Wyderki, brakło temperamentu i siły. Co za pręda, sam autor postać tę ledwo nawiązywał i narysował zbyt blade, nie umiejąc wydzielić jej znaczenia w sztuce.

Teatr ludowy korzysta z powodzenia. Kociński pan pod Raławicami i powtarza tę sztukę w niedzielę wieczorem.

Piątkowa przedstawienie przyjęte było przez widów wprost serdecznie. Salwy oklasków przerywały dyalog ras po ras. „Statutaska para” Parwego idzie po ras drugi w sobotę dnia 30 b. m. Najbliższą premierą będzie „Tamtam” Maskofa. Dyrektora sprzedaż z Królstwa oryginalne kofty i sukienki i ofertami, by sadość uczynić najdalej idącej antyestetyczności w wystawie. W niedzielę po południu powtórzenie „Wesołe go Ignacia” po ras czwarty, a p. Kalinowskim w roli tytułowej.

Z Klubu poczt. Odłożona skutkiem nie pogody wywiecasz Klubu postowego do Skazy Kmity, odbędzie się w niedzielę dnia 1 lipca b. r. o godzinie 2 po południu z niezamienionym programem.

Zarząd wodociągu miejskiego poleca P. T. Właścicielom rezerwoi m. Krakowa i Oszarzei Wsi zamykając wypływy urządzeń wodociągowych w mieszkaniach opróżnionych z powodu wyjazdu mieszkańców.

Kurs dla gorzelników. Od 1 maja do 15 czerwca b. r. odbył się w stacji doświadczeniowej dla gorzelnictwa i przemysłów pokrewnych w c. k. Wyższej szkole przemysłowej w Krakowie kurs dla praktycznych gorzelników.

Na kursie tym brało udział 15 uczestników. Z nich 13 otrzymało świadectwo egzaminacyjne, a 3 świadectwa frekwencyjne.

Z prawdziwym zawołaniem należy zaszczyścić, że Instytutowi, której powstałe witano w naszym roku, jako dla przemysłów naszego gorzelnictwa szlachetna, rozwija się tak korzystnie i znajduje coraz większe uznanie w szerokiej praktyce, tak, że się spodziewać należy na przyszłość coraz lepszego zrozumienia jej osłów, tak ważnych dla naszego bodaj najważniejszego przemysłu.

Zabaz a ogrodowa. Stow. metalowców w Podgórzniu urządziła w niedzielę 1 lipca soba-woje ogrodową z tańcami i przedstawieniem amatorskim, w ogrodzie p. Ribbersa w Ludwinowie.

Falsterstwo papierów wartościowych. Odnosnie do notatki, jaką umieszczyliśmy w piątkowym numerze, na podstawie dochodzących brak. dyr. policyjnej assestowania śledzą 5 dyw. do. Pokatni ci gieldziarskie ponastają pod zarzutem wprowadzania w obieg walorów pieniężnych opatrzonych fałszywymi stampami i pieczęciami. Śledstwo toczy się w dal tym samym ciągu.

Koniec strajku stolarskiego. We wczor-

tek zakończone zostały ugodą pertraktacje pracodawców i robotników stolarskich. Robo tnicy uzyskali 9 i pół godziny eses pracy oraz podwyżkę 10 proc. do dotychczasowych plus, nadto ustanowienie minimalnego zarobku dziennego w kwocie 2 kor. 80 hal. Dla robotdów budowlanych ustanowiono osobny cenik. Umowa obowiązuje na dwa lata i z d.

lipca b. r. wchodzi w życie. W poniedziałek wracają strajkujący robotnicy do pracy. **Ofiary Wisły.** Nadzwyczajnie bogata jest tegoroczna krowka w wypadki śmierci w rzece Wisły. W sobotnim numerze wspominalny już o utopieniu się pod Wawelem 2 kąpielących się szeregów, dzisiaj zmów do wiadomości są, że kolo Ludwinowa przy izleczkach stopił się izraelita niewiadomego nazwiska, którego ciała dotychczas nie odnaleziono.

Odnieślanie zwłok topielców. W piątek rano wydobyto z Wisły zwłoki izraelity Abrahama Osorowicza, który w szmarze samobójczym rzucił się onegdaj do rzeki; również w sobotę rano przytrzymano płynącego trupa Józefa Witka, który w piątek rano utonął podczas kąpeli z towarzyszami.

Ofiary niedbalstwa swych przełożonych. W czwartek po południu przy budowie kocioła w Podgórzniu zdarzył się niebezpieczny wypadek, który omi, że nie pozbawił życia trzech ludzi.

W nawię kocioła przy stawianiu olamy wyciągnięto na słabe rusztowanie olamy gias kamienno, wagi około 16 centarów.

Takiego ciężaru prowisorowie skłonec rusztowanie nie mogło utrzymać, szlamalo się więc kilka desek i kamień z wysokości przeszło 4 metrów runął z wielkim loaskotem na ziemię, porwijąc za sobą trzech najbliższych stojących murarzy: Józefa Biegę, Stanisława Gadochę i Andrzeja Prochowickiego. Szczególnie dwo pierwsi otrzymali w tym wypadku niebezpieczne rany w głowę, plecy i nogi.

Rannym udzielił pierwszej pomocy lekarz dr. Panowicz, a następnie Bieg i Gadoch odwołano pogotowie ratunkowe do szpitala św. Łazarza, a Prochowickiego oddano opiece domowej.

Za niedbalost w stawianiu rusztowania i lekceważenie życia ludzkiego będą odpowiedzialni kierownicy budowy: pp. Kasimierz Zieliński, Mikołaj Bilski i podmajorstry murzarki p. Szczepan Prochowicki.

Napad. N. przeszkodzących ul. Grzegorzec-cka, Adama Orlickiego i jego brata Jana, napadł w piątek wieczorem 18-letnik pomocnik ślusarski, Stefan Firka. Nicieletni rozbójnik rzucił się najpierw na Adama i tęper narządkiem zadał mu w głowę 3 razy, Janowi zaś chcącemu iść w pomoc swemu bratu, trzykrotnie szranł głowę, poczem rzucił się do ucieki. Przytrzymano jednak przez przesobnohmów, pod eskortą policyjanta został odstawiony do arestów policyjnych.

Okrutny małżonek. W piątek po południu strós domu przy ul. Stradom 1. 15, Wawryncja Motyka, w niełtośliwy sposób pobliź swoją żonę Hanią nabita gwóźdźkami, za jakimi małe nubytanie. Następnie sz, pozał rozbiąć nabytanie, a wreszcie spoustrzegłszy siarkę podniósł ją na mieszczkę powoję, której groził zabiciem. Dopiero sąsiedzi rozbili rozjawnosnego Motykę, a strós bezpieczniejsze odprowadził go do celi arestacyjnej.

Złodziej oszust. W piątek w południe przyrzętowała policyja przy organiste, Edwarda T., w steni domu przy ul. Septimian-nej 1. 34, który niwował przesobnohm sa baczem sprzedając dywanik i obrus szlafowki. Odstawiony pod „legrat” wesoły organist, przyszedł do kradzieży, mianowicie obrus skradł w zakrytyj OO. Pijarów, a dywanik i sal Tow. masyngowego z dywanem teatru.

Prócz tego przy arestowanym zakwestyiono wano listę, na którą zbierał datki na szpital (4 osuopuszonych dzieci).

Udziały towarzysz. Franciszek Kasik, kowal, będąc w Lipinie na Śląsku, zapoznał się z Franciszkiem Gyzaszczanem vel Gyzaszczankiem i wszedł z nim w przyjaźnielskie stosunki. Niedługo jednak trwała owa przyjaźń, bo Kasik wkradłszy z Gyzaszczanem do Krakowa zauważył, iż ten mu skradł nowe ubranie. spotkawszy go w piąt-ku na Ryku, paradającego właśnie w skradzionym ubraniu, zaprowadził go na policyję. Tutaj nie tylko Gyzaszczan musiał rozstradać się z nowego garnituru, ale nadto osiady w areszcie na pokucie za zdradzoną przyjaźń. Prócz tego przyszedł się do 4-miesięcznym przy nim 72 kor. i 9 srebrnych zegarków, że pochodzą z kradzieży, jakiej się dopuścił os skradł kilku robotników za Śląsku, za co również odsiadzi karę.

Nieudała włamania. Do komarki Wasserbergera, kupca w Podgórzniu, włamał się w piątek Stawowski Piotr z Zalesa, pow. Chwasznego. Młodzień wlamywasz przygotował jui sobie obió szpas wiktualis, gdy przypadkowo nadeszli właściceli, który Stawowskiemu odwrwał od gorliczej pracy i spowodował jego przyzręastowanie.

Repertuar teatru miejskiego.

Poniedziałek 9 lipca: „Chopin” opera w 4 aktach G. Orfelego.

Wtorek 3 lipca: „Tyrolka” operetka w 3 aktach R. Eyslera.

Środa 4 lipca: „Rycerski wieńcisz” opera w 1 akcie P. Mascognego; „Pajaca” opera w 2 aktach R. Leoncavalla.

Czwartek 5 lipca: „Sztjgar” operetka w 3 aktach J. Zellera.

Piątek 6 lipca: „Chopin” operetka w 4 aktach G. Orfelego.

Sobota 6 lipca: „Tyrolka” operetka w 3 aktach R. Eyslera.

Z SALI SĄDOWEJ.

Przemysł rewolucjonista.

Przed sądem przysięgłych stanął w sobotę 19 letni Walenty Ziaeh, zamieszkały w Nivce w Król. Polskiem, poddany austriacki, oskarżony o zbrodnię morderstwa. Rozprawie przewodniczył t. s. Trzaskowski, oskarżenie wniósł prokurator Gruszczanski, obwinionego bronił adwokat dr. Marek.

Rozprawa budzi wielkie zainteresowanie, gdyż w roli świadków występują Mosałce: 2 ziemskich strażników, wachmistrz żandarmery i podoficer. Wszyscy czterej mają na sobie ubranie cywilne; wachmistrz i podoficer zeznają w języku rosyjskim, zeznania ich tłumaczy adw. przysięgły dr. Landy.

Audylorium zapelnione.

W lutym 2-go, z polecenia władz policyjnych, które śledziły przemysłowych przemycających druk „niecenzuralne” w Rosyi i rewolwery, miała się odbyć o godz. 7 wieczorem rewizja w domu Jana Ziaeh, którego syn pozostawał pod zarzutem, iż jest uczestnikiem owego grona. Rewizji mieli dokonać podoficer Nikozar Byczenko, wachmistrz żandarmery Gabriel Kulik, starszy nadstratnik Piotr Pokrowski, strażniczy Lukasz Kiewczyk i Franciszek Gust, nadto kilku żandarmów, przydzielonych im do pomocy.

Krytycznym dnio obsadzili oni dom Jana Ziaeha, domagając się od ojca wydenia im syna. Ojciec tłumaczył się, że syn jego, za granicą, nie pomógł jednak perswazyj-ko jak zeznanie Jan Ziaeh, Pokrowski mia;

Szkoła tańców Z. BRUSZCZYŃSKIEGO, Kraków, Rajska 10

się odezwać do niego: „Zabieraj się stary, albo wydad syna” i groził rewolwerem, że go zabije. Po chwili pojawił się obwiniony, którego żandarmi rosyjscy wepchnęli do łyby, a wówczas Pokrowski uderzył go w twarz, obrzucając go obelgami. Oskarżony, bijąc się aresztowania, zwłaszcza, że już poprzednio zamknięty w cytadeli znośił okrutne tortury; o czem świadczą liczne rany na całym ciele, wydobyl rewolwer i strzelił jak twierdzi, 3 razy. Pokrowski, lepił trupem, ugodzony kulą w głowę, która naruszyła mózg; zwalił się również na ziemię obaj strażnicy, ranieni w głowę, ale nie śmiertelnie.

W zamieszaniu Walenty Ziach wyrwał się z rąk rosyjskich śpiaków i zbiegł. Oskarżony nie poczyna się do winy, użył broni w obronie życia z obawy przed nowymi torturami. Św. strażnicy Gust i Klewercy nie widzieli (i), że nieboszczyk uderzył oskarżonego w twarz. Św. Kulik wachmistrz stwierdza, że samego faktu zbrodni nie widział, gdyż w drugiej ręce zajęty był rewizją, słyszał tylko czołwy wystrzał. To przekładają również przeprowadzeniu ostatecznej rewizji, gdyż wszyscy pospieszyli rannym z pomocą.

W końcu przesłuchano wachmistrza Byczekaja objaśniającego, matkę, 14 lecieńno brata i kilkoro młodszych rodzeństwa, którzy stanowczo stwierdzają, iż nie widzieli, by obwiniony strzelił pierwszy a tylko zeznają, że strażnicy i żandarmi pilnującego domo chodzili z rewolwerami w rękach. Na pytanie przewodniczącego przynajmniej do tego powyżej wymienieni strażnicy, jednakowoż każdy przeczy, by broni owej użył. Porzucony jednak rewolwer należał do obwinionego.

Po wywodach obrońcy trybunał na podstawie werydyktu sędziów przysięgłych uwołał Walentego Ziacha jednogłośnie od winy i kary.

Telegramy „Nowin”

Z CARATU.

Nowa bomba w Warszawie.

Berlin. Biuro Wolffa donosi z Warszawy: Na pulkownika żandarmery Muradowa rzucono wczoraj wieczór na przedmieściu Praga bombę. Pulkownik jest lekko, a jego towarzyszy i woźnica powozu, w którym jechał, ciężko ranni. Sprawca umknął.

Zabicie znanego szpiega.

Warszawa. Stwierdzono obecnie, że zastrzelony w poniedziałek na ul. Koszykowej męczyzna, był to Antoni Gouffry Wiśniewski, znany zdradca, a następnie szpieg, używany do delikatniejszych robót przez żandarmery. Przed wstąpieniem do służby szpiegowskiej Wiśniewski pracował w kilku pismach Warszawskich.

Duma.

Petersburg. (Tel. aj. tel.). Interpelacya w sprawie skazania w Warszawie jednego z górników na śmierć, wywołała dyskusję w sprawie działalności prokuratury. Sąd wojenny skazał tego górnika na roboty przymusowe, a prokuratura wyrok skasowała i skazała go na śmierć. Duma przyjęła ogólnie, po przemowach Ledniciego i Kuźmina-Karawajewa. Posiedzenie z powodu niedoładności do uchwalił kamizetko. Komisya dla obrad nad kwestyją emigracyjną odbyła pierwsze posiedzenie i wyraziła się w duchu, że emigracya jest ustawowo dozwoloną.

Ordreje cesarskie.

Przeclaw. (Lundonburgy. Pismo cesarskie do namiestnika Moraw wyraża osobiste podziękowanie za wzruszające do wody przywiązanie i lojalności i wyraża życzenie, aby otworzone na Morawach dzieło narodowego pokoju stanowiło przykład do pokojowego rozwiązania innych narodowych sprzeczności. Usilna praca i biegała wiedz obu narodowości Moraw, udowodniły cesarzowi, że ich rozwój kulturalny osiągnął wyżynę, pozwalającą spodziewać się podwyższenia przyszłości.

Sejm węgierski.

Budapeszt. Komisya skarbowa sejmu przyjęła dziś projekt ustawy w sprawie inatrykulowania ugody finansowej mającej się zawrzeć z Chorwacyą, poczem rozpoczęła obrady nad budżetem.

Ze świata. Kronika ilustrowana.

Godzina odwetu: Aresztowanie króla wlamywaczy francuskich Eliasza Despinesa. „Eliasz” Despines aresztowany! Bogu dzięki! Mieszkańcy Tuonon i okolicy na wieść o tym wypadku odebrnęli z uczuciem niewymownej ulgi. Despines był plagą i postachem ludności. Od wielu lat prowadził owe rzemiosło z wielkim powodzeniem, obierając sobie za cel swych wypraw szczególnie wille w okolicy Tuonon. Policya naprośnie go ścisła; Despines drwił sobie z poszukiwań policyi i niewiezczony był w sposobach ukrywania się i przebiegania. Rejestr kradzieży z włamaniem, pełnionych przez ten wzrost zastraszający sposób, a zawsze po śmiałości czynu i po pewnej metodzie „pracy”, poznać można było rękę Despinesa.

Wreszcie jednak królów wlamywaczy powięta się noga. Zgubiła go kobieta, która zdradzona zapalała zemsta ku urodzieliwo. Kobieta była motywem zbrodni Despinesa, kobieta wreszcie wydała go w ręce władzy.

Eliasz Despines był to męczyzna o wysmukłej postaci, pociągającym wyrazie twarzy i ognistych oczach, słowem posiadający wszystkie zalety na zdobycie serc kobiecych. To też miał mnóstwo słuszków miłanskich, z których korzystał przy swoich sprawkach.

Uroczą Pelagija Charret, żona purytera w domu bogatego kupca, nie przeczuwała zupełnie, że ów elegancki męczyzna, nie mający się innymierem, z którym nawijała słusznicy miłanskie, jest sławnym wlamywaczem.

Pewnego razu zakochana kobieta wpuszcila Despinesa podczas nieobecności męża, który był na ćwiczeniach wojskowych, do swego mieszkania i nie spostrzegła zupełnie, że Despines wziął klucze od biur kupca, przechowywane w łóżu purytera.

Despines, korzystając z kluczy, tej samej jeszcze nocy zakradł się do biura, wylamał szafy, zabrał kilkanaście tysięcy franków, poczem ułotnił się.

Piękna Pelagija zmuszoną była wyjawić mężowi swój stosunek.

Zaczem mał wypędził wiarołomną kobietę z domu. — W całym mieście wzięto na ją języki. Odtąd żyła samotnie w nędzy i wgardzie, palając zemsta ku temu, który tak haniebnie zlamal jej życie. Jego czarne oczy i postać wryły się jej tak głęboko w serce, że byłaby go poznała nawet pod przebraniem. Tak się też stało. W kilka dni później będąc na przechadzce poznała dzięki właśnie tym ognistym czarnym oczom Despinesa a w przebraniu sta-

rego żebraka. Postanowiła się zemścić. Szła za nim w najbliższej odległości i skoro zobaczyła, że schronił się do pewnej szopy za miastem, dała nutek własny znak do posterunku żandarmery. Wyruszyła wielką wyprawą na schwytnie niebezpiecznego wlamywacza. Jak pewnym był Despines że nie zostanie poznany w przebraniu świadczy fakt, że nawet drzwi w szopie nie były zamknięte. Żandarmi rozprawili się z nim przedko. Związano go i sknebolowano „Godzina odwetu nadeszła! O! moja zemsta, nędzniku!” krzywała zdradzona Pelagija, rzucając się z pięściami na ubelwładnego kochanka i ledwie oderwaną rozszalała kobietę od więzienia, którego poświęceniu w tryumfie do wieszania.

W szopie nie znalazłono nie prócz portretu pięknej kobiety nadłożem żebraka. Despines zeznał, że w szopie tej ukrywał się czasami, ale mieszkanie swe właściwie miał gdzieś indziej. Istotnie wykryto niebawem, że Despines wynajął piękny wille pod miastem, w której mieszkał ze swoją kochanką, byłą tancerką, Cezaryną Gasparl. Był w niej tak zakochany, że nie rozstał się z jej portretem i dla niego dokonywał kradzieży, aby jej nie zbywał na pieniądzech. Ilustracy zamieszczamy według dzienników frascuskich.

NADESŁANE.

Za ten dział redakcyja nie odpowiada.

Teatr Rozmaitości w Parku Krakowskim.

Program waśny od 1 do 15 lipca 1906.
Manon Brochard — subretka deklamacyjna.
Paul and Oelle Branson — mistrzowie w rzeźbieniu obryczy.
Eugene Nighton — żongler.

The brothers Friemel — gimnastyka na drabinach.
Darrett — Truppe — towarzysstwo gimnastyczne z odakości.
Karl Adler — oryginalny humorysta widowiskowy.

Lonis Bonwemaster — sławny holenderski mienisz w grze na skrzypcach, zwany „północnym Paganiniem”.
Prezentacya kinematografa — najnowszey konstrukcyi amerykańskiego towarzystwa „Bioscope”.
Początek punktualnie o godzinie 8-jej wieczorem.

Wspieramy przemysł krajowy!

Przed dwoma laty urządzając w nowo na byłym domu przy ul. Sławkowskiej fabrykę świec weakowych, pomimo, iż mi się niebieskie firmy oharowały, zamówiłem u firmy Pichy Kottarsa nowe parowe aparaty miedziane, jego własnego projektu, do topienia wosku w fabryce przy ul. Sławkowskiej i do bilobawienia wosku w fabryce przy ul. Krowodrzeskiej, które się okazały bardzo dobrane i po 2 latach wyrobótwa na krajowoy wyrobice bardzo dobrze wywarzłem, składam mu przeto publiczne podziękowanie.
Antoni Rotho.

Dr. Artur Frommer

bi. kikelelel i sekund. od. chr. szpil. św. Łazarza ordynary przy ul. Radziwiłłowskiej 31, nr. tel. 81 od 8 i 4 popołudnia.
Zakład Reintgenowskiej szpacerowni w najnowsz. przydrożu do prześwietlenia, fotografowania oraz do leczenia. 9

Skład fortepianów

W. BARABASZ

Kraków, L. 39, i. p. Linia A-B.
(Dom W-nego Wł. Fischera.)

Tani sklep chrześcijański

„Pod Kościuszką“

w Krakowie, ulica Biskupiańska L. 1.

poleca na obecna parę: Materya modna wełniana, wolle, batysty, żefiry kretony, perkal, satyny i t. p. — Bluzki i halki gotowe. — Firanki oraz bielizna atłasowa. — Bielizna damska i męska własnego wyrobu. — Krawaty w najnowszeych fasonach. — Wyprawy słubne. — Ceny bardzo niskie i stałe. — Próbkę wysyła się odwracal i za darmo. Sklep w ul. Biskupiańskiej 1.

Za nadesłaniem i przekazem kwoty **2 Kor. 40 hal.**
Księgarnia Latolicka Dra Władysława Milkowskiego
 w Krakowie 6, sw. Jana (Hotel Saski)
 wysyła odwrotną pocztą franco.

Najmniejsza książeczkę do Modlitwy
 12 7/3 centym. p. t.
Książeczka miniaturowa p. t. O. S. B. Tow. Jez.
 irealizny druk i papier, elegancja oprawy w skórce, wyborna,
 treść odznaczają to wydawnictwo, jedynie w swoim rodzaju przama-
 rone dla inteligencji. Ta sama książeczka jest także w opracowach
 sztywnych od **K 5-50** do **K 11-50** — **Porto 40 hal.**
 Taisie wyszły! Najniższy Pzewodnik na Krakowie. — Cena 20 hal.

WIELKI KRACH!

Z powodu zupełnej stagnacji w Rosji i Kriole,
 a więc polskim, wyszły całego nowego zapasu ze
 gardek szwajcarskich szterona na Antycy i
 nadszedło do generalnego zastępowania i głośnego misyayon
 fabryk genewskich pod firmą:

Aleksander Landau dyplomowany zegarmistrz
 w Krakowie, Stradom 2.
 Obrabiam transport słynnych zegarków w wszystkich gatunkach, oraz
 bogaty wybór biżuterii, eleganckiego wyrobu ze złota 14 kar. do
 natychmiastowego wysprzedania. Sprzedaje także ten po cenach nie-
 słychanych niskich, do 50% niżżej niż fabryczny. Zwłaszcza się satom
 uszytych P. T. Fabliczności. By zobaczyć konie się o tej rzadkiej op-
 sobności taniego zakupu, nacić zapas zastępcy. — Cenunki polskie
 wysyłam na żądanie darmo.

Samo sie przez sie oplaca!

80 dni na próbę wysyłam moją prawdziwą eleg.
 nielowa Solingen maszynkę do włosów „Atlas”
 wiedeńską, szerszą w moim katalogu, więc bez ryzyka
 widać konie wyrobić, by każdy mógł się o niej przekonać i do-
 broci lakowej przekonać. Maszynka do włosów wykonana z
 stali Solingen, składająca z 50 szafek, 2 przesłonek, na 1
 wieszak odzieży włosów 5, 7 i 10 cm. z ruchomą grzebką, wy-
 woz sprężyny, w się ładnie wraz ze spodem użyć, tak,
 że każdy może wypróbować sobie w domu. Maszynka ta
 się sprzed. — Lichy koszt, jakiego się w brzoim czasie nie
 może na siebie. Maszynki dla strzyżenia brody tylko
 1 kor. i 10 hal. — Wodyje do strzyżenia włosów
 niebieskie dla właścicieli koni i pałow, po zł. 20. — Przesyła za
 solidny pros. — akaportury

Hanns Konrad w Brüx, nr. 456 (Czechy).
 Rozsłać dost. polski katalog z prawnie 1000 rub. na żądanie darmo i opieszle.

ZMIANA LOKALU!
 Niniejszem mam zamierzać
 zawiadomić Sianowca P. T.
 Pałk. cment. 34.
ZAKŁAD
ZEGARMISTRZOWSKI
 istniejący od roku 1848
 pod firmą
A. HOLIK
 w Krakowie przy ul. Szewskiej 2
 został przeniesiony
 pod L. 1 przy ul. Sławkowskiej.
 Polca swój skład zegarków ge-
 nowskich i zegarów z pierwo-
 rzednych fabryk zagranicznych
 z porównaniem. —
 Utrzymuje na składzie wyro-
 by ze złota i srebra po
 cenach umiarkowanych.
 Z powiastem
A. Holik.
 688

ZMIANA LOKALU!

Proszę żądać
 darmo i opłatnie
 moją bogatą księzkę cenową,
 zawierającą 1000 rysun-
 ków ozdoby: 1000 ry-
 sunków, przedmiotów
 złotych i srebrnych.

HANN KONRAD
 PIERWSZA FABRYKA ZEGARÓW
 w BRÜX, Nr. 628 (Czechy)
 Przewidywają zegarki dobre
 taniej. Katalogi polski w 400 rub. za
 wra z ładnym, zł. 2. Przesyła bez
 zł. 140. 3 set. do 4. Zadać można. — Złotem
 dowolnie lub pieniądze z powrotem. 558

XXXXXXXXXXXX
Zygmunt Lamensdorf

FRYZYER
 ulica Sławkowska L. 11.
 poleca swój salon dla Panów.
 Oczyszcza przybory do golenia dla
 stałych gości. Wyrob sztućnic
 wstawił. — Czesanie Pałk i przy-
 bory toaletowe. 463

NIE DAJMY SIĘ oświadczyć kłamliwym ogłoszeniom obcych
 firm, wychwalającym zegarki lekkie i
 towary buwarciotowa. Pościń asarata
 wprowadzać zjada obcych za drogiej uplatek prawdziwy towar
 licy, gu ty na miejsce sznara z rzetelności i dobroci swoich towarów
 firm!

EMIL GOLDWASSER
 w Krakowie, ulica Grodzka 58.
 sprzedaje wyłącznie tylko zegarki lekkie, wyrobione
 i dokładnie uregulowane oraz ładunki, pierścienki, kolczyki
 i inne wartościowe wyroby złote i srebrne uregu-
 lowane stopniowo po bieżących taniach cenach.

Bogato ilustrowany polski cennik wysyłam na żądanie darmo.

Jazda przez Tryest do Nowego Jorku
 wszelkich miejscowości Północnej Ameryki w wykwitniach
 urządzeń pierwszorzędnym parowach.

**Zjednoczone austriackie akc. Towarzystwo
 żeglugi w Tryecie**
 „Austro-Americana“
 jako jedyną austriacką Towarzystwo żeglowne, które na mocy
 rozporządzenia ministerialnego z dnia 30 kwietnia 1904
 l. 91608 opowieszenie zostało do tworzenia agencji i zastępcy.
 Wszelkich wyjazdów udzielają oraz sprzedają kart załatwiają:

**Generalna Agencja dla Galicji i Bukowiny
 Goldlust i Ska**
 w Krakowie, ul. Lublick Nr. 7.
 oraz we Lwowie, na Rhois 2, Brodach, Podwołoczyskach,
 Czerniowcach, Nadbrzeziu, Siczakowie i prowincjonalnych
 agencje. 605

M. Jakubowski, Kraków

M. Jakubowski, Kraków

M. Jakubowski, Lwów

M. Jakubowski, Lwów

Magazyńny własne:
 w Krakowie, Szklarnia 26-27
 w Lwowie,
 od strony Ratusza, Płac Maryacki.

Najdoskonalsze w zawadzie gwałtowniejszego strzyżenia są
 nakrycia stołowe na biały metalu firmy:
ZALETY:
 Najwartościwszy i najczystszy alpakowy pod-
 Kiad.
 grube posrebrzenie z systemem srebrnym.
 Wzmioczenia w posrebrzeniu na kot-
 cach i wypukłościach podług najdoskonalszego
 systemu strzyżenia (patrz obok a. b. c).
 Reżymie polierowania i stała iktawarżnikiem,
 a nie maszynowe szlifowania.

Przez powyższe zalety t. j., że w miejscach najwięcej na zniszczenie
 narządowych, daje się znacznie grubszą warstwę srebra, że podkład
 jest z jak najbliższego i najwartościwszego metalu, oraz że zamiesz-
 maszynowego szlifowania, które zżółdza srebro, polepszyć się wznieść,
 uzyskiwać moje nakrycia słówce najczystsza wytrzymałość. Podstaw
 dobrze reżymie posrebrzanych po za załamaniem do danej firmy za-
 leżną jest również w wysokim stopniu do technicznego ich wykoń-
 czenia, przeważnie nakrycia słówce w powyższy sposób wykonawane,
 posiadają znacznie większą wartość od innych, gdyż przy oddzia-
 niem keln utrzygnię a odpowiedniemi odczyszczeniami się z niemi wytrzy-
 mują lat 15—20.